

TÜSİAD

**SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ KREDİLİ ALIM, AÇIĞA SATIŞ VE ÖDÜNÇ
ALMA VE VERME İŞLEMLERİ HAKKINDA TEBLİĞ TASLAĞI'NA İLİŞKİN GÖRÜŞLER**

Madde No	Taslak Mevcut Hali	Görüş
Madde 7 – (1) Genel işlem Sınırları	<i>“Aracı Kurumların belirli bir anda kullandıkları kredilerin toplam tutarı ile müşterileri ve/veya kendi hesaplarına açığa sattıkları sermaye piyasası araçlarının değerinin toplamı her faaliyet için ayrı hesaplanmak üzere, içinde bulunulan aydan önceki üç ay için aysonları itibariyle hesaplanan özsermayelerin ortalamasının 3 katını geçemez.”</i>	Bu uygulamanın mevcut tebliğde yer alan özel hüküm çerçevesinde sermaye koşulunu yerine getiren aracı kurumlara tanınan yetki paralelinde “...içinde bulunulan aydan önceki üç ay için aysonları itibariyle hesaplanan özsermayelerin ortalamasının 4 katını geçemez” şeklinde düzenlenmesi önerilmektedir.

Madde No	Taslak Mevcut Hali	Görüş
Madde 8 – (1) Özel İşlem Sınırı	<i>“Aracı kurumların bir müşteriye açacakları kredi tutarı, 7 inci madde çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının % 10(yüzde on) unu aşamaz.”</i>	Bu uygulamanın eski tebliğde yer alan özel hüküm çerçevesinde sermaye koşulunu yerine getiren aracı kurumlara uygulandığı şekilde “Aracı kurumların bir müşteriye açacakları kredi tutarı, 7 inci madde çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının % 30(yüzde otuz) unu aşamaz” şeklinde düzenlenmesi önerilmektedir. Hak kaybı olmaksızın artan sermaye yükümlülükleri de dikkate alarak düzenlemenin revizesi önerilmektedir.

Madde No	Taslak Mevcut Hali	Görüş
Madde 8 – (3) Özel İşlem Sınırı	<i>“Aracı kurumun tüm müşteri hesaplarındaki kredi işleme konu sermaye piyasası araçlarının toplam değerinin bir şirket tarafından ihraç edilen kısmı, aracı kurumun Tebliğin 7 inci maddesi çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının % 30 (yüzde otuz) unu aşamaz.”</i>	Bu uygulamanın eski tebliğde yer alan özel hüküm çerçevesinde sermaye koşulunu yerine getiren aracı kurumlara uygulandığı şekilde “Aracı kurumun tüm müşteri hesaplarındaki kredi işleme konu sermaye piyasası araçlarının toplam değerinin bir şirket tarafından ihraç edilen kısmı, aracı kurumun Tebliğin 7 inci maddesi çerçevesinde hesaplanan ortalama özsermaye tutarının % 50 (yüzde elli) sini aşamaz.” şeklinde düzenlenmesi önerilmektedir.

Madde No	Taslak Mevcut Hali	Görüş
Madde 22 – (3) Özel İşlem Sınırı	<i>“Satıma konu olan sermaye piyasası araçlarının satım emrinin verildiği an itibari ile müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması veya söz konusu yükümlülüğün ilgili sermaye piyasası aracının ödünç alınması sureti ile yerine getirilmesi durumunda herhangi bir ilave bildirim ihtiyacı duyulmaksızın müşteri tarafından verilen satım emrinin bu Tebliğ hükümleri ve açığa satış işlemlerine ilişkin borsa işlem kuralları açısından açığa satış olduğu kabul edilir. Ancak müşterinin satışı yapılan sermaye piyasası aracını tevdi edebilecek durumda olduğunu ve satışa konu sermaye piyasası aracının takas tarihine kadar aracı kuruma iletebileceğini yazılı veya herhangi bir iletişim aracı ile (faks, telefon, elektronik ortam ve benzeri) beyan etmesi durumunda işlem açığa satış işlemi sayılmaz. Müşteri söz konusu beyanın doğruluğundan sorumludur. Aracı kurum müşteri tarafından yapılan söz konusu beyanın doğruluğunun araştırılmasından, gerekirse doğruluğunun teyit edilmesinden ve gerekli belgenin temin edilerek saklanmasından sorumludur.”</i>	Madde kapsamında beyanın doğruluğundan müşterilerin sorumlu tutulması nedeniyle ayrıca aracı kurumlara araştırma ve teyit sorumluluğu getirilmesinin uygulama güçlükleri de dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi ve bu çerçevede “Aracı kurum müşteri tarafından yapılan söz konusu beyanın doğruluğunun araştırılmasından, gerekirse doğruluğunun teyit edilmesinden ve gerekli belgenin temin edilerek saklanmasından sorumludur.” hükmünün madde içeriğinden çıkarılması önerilmektedir.

Madde No	Taslak Mvcut Hali	Görüş
Madde 24 – (3) Özkaynak tamamlama bildirimi	<i>“Özkaynağın, tamamlama bildiriminin müşteriye yapıldığı andan itibaren iki iş gününü geçmemek üzere açığa satış işlemi çerçeve sözleşmesinde belirlenen süre içerisinde tamamlanmaması halinde, aracı kurum ayrıca bir ihbarname göndermesine gerek kalmaksızın, açığa satıştan elde edilen nakdi kullanarak veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak açığa satış işlemini sözleşmede belirlenen esaslar çerçevesinde kapatma yetkisine sahiptir.”</i>	Tebliğ’in devam eden maddelerinde süre içeren hükümlerin “takip eden, izleyen iş günü” gibi net ifadelerle yer verilmekle birlikte bahse konu maddede “andan itibaren” ifadesi farklı yorumlara sebebiyet verebilecek nitelikte olduğu düşünülmekte olup bu ifadenin de Tebliğ genelinde olduğu gibi “izleyen ... iş günü” şeklinde daha net bir şekilde yazılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

Madde No	Taslak Mevcut Hali	Görüş
Madde 32 – (1) Diğer Hükümler	<i>“Bir profesyonel müşterinin belirli bir anda Borsada takası henüz gerçekleşmemiş menkul kıymet alımı işlemleri sonucunda oluşabilecek açık takas pozisyonunun asgari % 20 si oranında net varlığının bulunması zorunludur.”</i>	Sadece profesyonel müşteriler ile sınırlı tutulan uygulamanın dinamik piyasa koşullarında takas yükümlülüğünü karşılayabilecek müşterileri ve piyasa işlem hacmini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmekte olup düzenlemenin profesyonel müşteri ile sınırlandırılmaması ve tüm müşterileri için geçerli olması önerilmektedir

Madde No	Taslak Mvcut Hali	Görüş
Madde 32 – (5) Diğer Hükümler	<i>“Aracı kurumlar tarafından emri veren profesyonel müşterinin nakit yükümlülüğünü yerine getirecek mali güce sahip olduğu hususunda gerekli araştırmaların yapılmış, ... tarih ve ... sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri:*,No:* sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği”nin ... maddesinde yer alan müşteriye tanıma kuralı çerçevesinde müşterinin borcunu karşılar tutarda, likiditesini dikkate alarak malvarlığı ve ödeme gücü olduğuna dair kredi komitesinin olumlu görüşünün alınmış ve yönetim kurulu kararı ile limit tanınmış olması durumlarında takas süresini aşmamak üzere herhangi bir teminat almaksızın alım emri kabul edilebilir.”</i>	Sadece profesyonel müşteriler ile sınırlı tutulan uygulamanın dinamik piyasa koşullarında takas yükümlülüğünü karşılayabilecek müşterileri ve piyasa işlem hacmini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmekte olup düzenlemenin profesyonel müşteri ile sınırlandırılmaması ve tüm müşterileri için geçerli olması önerilmektedir